

(/)

 (/)

> Kunst - Arkitektur - Haver - Design - Mode ([https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode)

[arkitektur-haver-design-mode](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode))

> Bøger (<https://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Martin a. Hansen og kunsten

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/landskabsmaleren-harald-jerichau>)

Martin a. Hansen og kunsten

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 255

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten)

[og-kunsten](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten)) **t** (<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på

[https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten)

[mode/martin-a-hansen-og-kunsten](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten)) **in** ([http://www.linkedin.com/shareArticle?](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten&title=)

[mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten&title=)

[haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten&title=](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/martin-a-hansen-og-kunsten&title=))

Martin A. Hansen og kunsten -

Med en omstilling i øjet

Udgiver: Landsforeningen Martin A. Hansen. 147 sider. 275 kr.

Af Anders Ellegaard

Mange kender forfatteren Martin A. Hansen (MAH) for hans litterære virke. Ikke mindst bøgerne "Orm og Tyr" om kristningen af Norden og "Løgneren" om den vægelsindede, vankelmødige, forelskede og indestængt rasende lærer på den indefrosne ø, Sandø. Den sidste måske også for filmen med Frits Helmuth i hovedrollen som Johannes Vig.

Landsforeningen Martin A. Hansen har nu udgivet en bog med en anden side af forfatterens virke. Siden han var dreng har MAH tegnet, malet og skåret i træ. Efter endt læsning af bogen må konklusionen være, at MAH har forestillet sig og tegnet eller malet personer og handlinger, før han begyndte at skrive.

Bogen er redigeret af teolog og seminarielæktor Jørgen Jørgensen og af væver Mette Lise Rössing, som er datter af MAH. Efter en kortfattet biografi om MAH skrevet af Henrik Denman, skriver Jørgen Jørgensen om "Martin A Hansen og kunsten."

Det diskuteres for eksempel, hvad en dilettant er, og hvad dilettantisk arbejde er. Med MAH's ord er en dilettant "...en ulyksalig, der er fordømt til at være, hvad han ikke kan være." - Jørgen Jørgensen deler MAH's arbejder i to hovedgrupper: billeder, som har en direkte tematisk tilknytning til forfatterskabet, og en billedproduktion uden en sådan direkte tilknytning.

Bogen er herefter opdelt i hovedafsnit I - V.

Afsnit I består af fem tekster eller essays skrevet af MAH selv. Den første tekst om "Maleriet, som endte i ilden" indledes med ordene: "Om Maleri ved jeg en Del, jeg har nemlig forhen malet lidt og ved hvordan det ikke skal være." - I en anden tekst skriver MAH om naturen som en livskilde for mange kunstnere. Malere, digtere, eller musikere, men for digtere er den vigtigste kilde for fornyelse nok mennesker og sind. - I den sidste tekst - "Islands Farver" - skriver MAH om "...dette Tungsindsland med dets Jordfarver...Stemt i samme Tonart som Islændernes Eventyr."

Afsnit II handler først om en udstilling af MAH's malerier i 1989 i Roskilde Kunstforening i anledning af 80'årsdagen for MAH's fødsel. - Eva Pohl skriver om lysets rolle og betydning hos MAH og bruger fortolkning af Løgneren som eksempel herpå. Af MAH's hospitalsdagbog fra 1955 fremgår det, at lyset har haft betydning for ham. Der henvises blandt andet til Niels Larsen Stevns. Det anføres, at geniale mennesker ofte er geniale på flere forskellige områder, men at MAH havde selverkendelse nok til at prioritere skrivekunsten frem for malerkunsten. - Mikael Wivel skriver om venskabet mellem MAH og Niels Larsen Stevns og den rolle lyset spillede for dem begge. Stevns malerier og fresker taler for sig selv. - Et særligt kapitel er MAH's ophold hos Sigurd Swane og dennes familie på Malergården; alle Swanerne malede ham. Under opholdet skrev MAH på sin radiatoroman "Løgneren," som senere blev oplæst af Poul Kern.

Afsnit III handler om de tre kendte illustratører, som arbejdede sammen med MAH. Svend Otto S. fortæller om omslaget til "Agerhønen," som førte til samarbejdet om illustrationer til Jonatans Rejse. At det var besværligt at arbejde sammen med MAH fremgår tydeligt. - Ib Spang Olsen illustrerede flere af MAH's bøger. Det fremhæves, at illustrationer forhindrer den enkelte i selv at danne billeder, og at han aldrig har illustreret en bog, uden at den også er tilgængelig i uillustreret udgave. - Den sidste illustratør er Sven Havsteen-Mikkelsen, som indtager en særlig plads. Samarbejdet med MAH var helt specielt. Det indebar en masse fælles rejser og mange illustrationer. Én af de smukkeste bøger, som er udgivet i

Danmark, er "Orm og Tyr" med MAH's tekst og Sven Havsteen-Mikkelsens træsnit. Endnu én skal nævnes: Moby Dick som også kom i en udgave med træsnit af Sven Havsteen-Mikkelsen. MAH "kom til at tudbrøle da jeg så 'Pequod' (et hvalfangerskib) liggende der som en sort svane."

Afsnit IV handler først om sønnen Hans-Ole Hansen, som fortæller om MAH's og hans egen fremstilling af landkort. Det var vigtigt for MAH at vide, hvordan landskabet så ud for at kunne skrive om menneskene. MAH tegnede for eksempel øen Sandø flere gange. - Birgitte Krejsager skriver om MAH's fornemmelse for landskabet, og om hvor vigtigt det var for MAH at se farver, lys og rumvirkninger i landskaberne. MAH så i sine sidste leveår landskaberne som et sakralt system – tætte, hellige landskaber – som han selv opmålte eller studerede på kort. - Tryggevælde Å var en adskillelse mellem to kulturer og to verdener. MAH var født og voksede op på den ene side af åen. Henning Nørhøj skriver om åen og engen. MAH malede "Enghaven ved Tryggevælde Å, Strøby."

I Afsnit V får Martin A. Hansen det sidste ord, hvor han skriver om forskellen på kunstneren og hans natur i modsætning til "den støtte, besindige mand." Samfundet støtter kunstneren ved hans grav, men burde støtte ham ved arbejdsbordet.

Alt i alt er bogens tekster både rettet mod den litterære del af Martin A. Hansens virke og mod den del, hvor han tegnede og malede. Bogens helt store scoop er imidlertid alle illustrationerne. Tegninger, skitser og malerier, som Martin A. Hansen har udført gennem hele sit korte liv. Malerierne er i flere genrer omend nok mest modernistiske. Det er tydeligt, at forfatteren har haft talent for malerkunsten og kunne have dyrket den med den rette vejledning. Martin A. Hansen har dog prioriteret skrivekunsten højest – og det er vel heller ikke så galt?

Her præsenteres en talentfuld malerisk og kunstnerisk side af en forfatter, som for de fleste alene er kendt for sin litterære produktion.

[Historie-online.dk, den 25. januar 2023]

← **Forrige artikel** (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/landskabsmaleren-harald-jerichau>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

**HVEM OPFANDT
PARCELHUSKVARTERET?**

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/hvem-opfandt-parcelhuskvarteret>)

**FLENSBORGSTEN – OM
MURSTENSFORMATER,
TEGLHANDEL OG
ARKITEKTUR**

(<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/kunst-arkitektur-haver-design-mode/flensborgsten-om-murstensformater-teglhandel-og-arkitektur>)